سرمقاله

زنگ خطر دانشگاه ها نواخته شد؟!

ادامه از صفحه یک

آن‌گاه دیگر تقابل، صرفاً «نیروهای امنیتی وانتظامی با معترضین » نیست؛ بلکه «مردم با مردم» می‌شود، همسایه با همسایه، همکار با همکار، فامیل با فامیل.

این دوقطبی شدن عمیق، دقیقاً همان چیزی است که هر جامعه‌ای را از درون متلاشی می‌کند. وقتی «دیگری» دیگر شهروند با عقیده متفاوت نیست، بلکه «دشمن» تلقی می‌شود، گفت‌وگو می‌میرد، مدارای اجتماعی فرومی‌پاشد و خشونت به تنها زبان ممکن تبدیل می‌شود. نشانه‌های این فاجعه را همین حالا می‌توان دید از درگیری‌های لفظی و فیزیکی میان گروه‌های دانشجویی تا گسترش نفرت‌پراکنی در خانواده‌ها و محله‌ها، و حتی تقابل‌های خیابانی که دیگر فقط با لباس فرم یک طرف نیست.

خطر پیش روی جامعه امروز ایران اینکه درگیری‌ها از حالت «سیاسی-امنیتی» به «اجتماعی-هویتی» تغییر ماهیت دهد. در آن صورت، دیگر چیزی بنام امنیت و انسجام وجود نخواهد داشت؛ چون خود مردم در برابر هم قرار می‌گیرند. تاریخ نشان داده جوامعی که به این نقطه رسیده‌اند (جایی که همسایه به همسایه به چشم تهدید نگاه می‌کند) یا با خشونت گسترده داخلی فرومی‌پاشند یا برای دهه‌ها در نفرت و بی‌اعتمادی عمیق گرفتار می‌مانند.

دانشگاه‌ها می‌توانستند و هنوز هم می‌توانند جایی برای کاهش این شکاف باشند؛ جایی برای شنیدن صدای یکدیگر، نقد بدون حذف، و جست‌وجوی راه‌حل‌های مشترک. اما اگر این فضا هم به میدان جنگ داخلی کوچک تبدیل شود، دیگر پناهگاهی برای آشتی و تفاهم باقی نخواهد ماند.

مسئولیت این زنگ خطر بر دوش همه است حاکمیت که باید از تشدید دوقطبی پرهیز کند ، راه گفت‌وگو را باز کند؛ گروه‌های دانشجویی و سیاسی که باید از تبدیل اعتراض به نفرت‌پراکنی و حذف دیگری خودداری کنند؛ و مهم‌تر از همه، خود مردم که باید تشخیص دهند تقابل «مردم با مردم» تنها برنده‌اش نابودی انسجام اجتماعی و آینده مشترک همگان و به خطرافتادن یکپارچگی ملی است .

اگر امروز صدای این زنگ را نشنویم، فردا ممکن است دیگر صدایی برای شنیدن باقی نماند؛ چون خیابان‌ها دیگر محل اعتراض نخواهند بود، بلکه صحنه درگیری‌های تلخ هم وطنان با یکدیگر خواهند شد.

وقت آن است که زنگ خطر دانشگاه‌ها را جدی بگیریم، پیش از آنکه این صدا به فریادهای پراکنده و خونین مردم علیه یکدیگر تبدیل شود.

خبر

پزشکیان:

«امام‌جمارانی» نقشی مهم در تثبیت پیروی از رهبری امام خمینی ایفا کرد

رئیس جمهور در پیامی درگذشت عالم مجاهد حجت‌الاسلام امام جمارانی از یاران دیرین و صدیق نهضت امام خمینی (ره) را تسلیت گفت.

به گزارش ایسنا، مسعود پزشکیان در پیام تسلیت درگذشت حجت‌الاسلام امام جمارانی با اشاره به سابقه مبارزاتی این عالم مجاهد در تبیین معارف و ارزش‌های اسلامی و پشتیبانی از نهضت امام خمینی (ره) تصریح کرد: این روحانی مردمی و انقلابی، حضوری اثرگذار در تبیین معارف و ارزش‌های اسلامی و پشتیبانی از مبارزات مردمی داشت و نقشی مهم در تثبیت پیروی از رهبری امام خمینی ایفا کرد. پس از استقرار نظام جمهوری اسلامی نیز با همان روحیه مردمی به انجام فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی خیرخواهانه پرداخت و نام و یادی نیک، از خود بر جا گذاشت.

متن پیام تسلیت رئیس جمهور به شرح زیر است:

انالله و انا الیه راجعون

درگذشت عالم مجاهد حجت الاسلام امام‌جمارانی، از یاران دیرین و صدیق نهضت امام خمینی (ره)، به خاندان مکرم، شاگردان و علاقمندان ایشان تسلیت می‌گویم. این روحانی مردمی و انقلابی، حضوری اثرگذار در تبیین معارف و ارزش‌های اسلامی و پشتیبانی از مبارزات مردمی داشت و نقشی مهم در تثبیت پیروی از رهبری امام خمینی ایفا کرد. پس از استقرار نظام جمهوری اسلامی نیز با همان روحیه مردمی به انجام فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی خیرخواهانه پرداخت و نام و یادی نیک، از خود بر جا گذاشت. ازخداوند متعال می‌خواهم در این ماه پر فیض و برکت ایشان را با اجداد طاهرینش محشور و به عموم بازماندگانش صبر و سلامتی عنایت فرماید.

مسعودپزشکیان

رئیس جمهوری اسلامی ایران

صعود مداوم هزینه ها چطور حمل و نقل هوایی را دچار چالش کرد؟

شوک دلار به صنعت هوایی

نرخ دلار از ابتدای سال تاکنون به حدود دو برابر رسیده است. بهای دلار که در ابتدای سال در کانال قیمت ۷۰ تا ۸۰ هزار تومان قرار داشت حالا تا آستانه ۱۶۰ هزار تومان رفته است. نوسان تند نرخ دلار اما جراحات عمیقی بر بدنه شرکت های هواپیمایی گذاشته اند؛ آنقدر که حالا به گفته محمد شالفروش، کارشناس صنعت هوایی ایمنی پروازها را نشانه رفته است.

شرکت‌هایی که‌نتوانند این‌هزینه‌ها را مدیریت کنند و تعادل برقرار کنند، مجبورمی‌شوند کیفیت خدماتشان‌را کاهش دهند یا ضریب‌اشغال صندلی‌ها‌را پایین‌بیاورند

صعود مداوم هزینه

نوسانات مداوم نرخ دلار نگرانی شرکت های هواپیمایی را به دنبال داشته است. محمد شالفروش، کارشناس صنعت هوایی درباره تاثیر نوسانات نرخ ارز بر فعالیت شرکت های هواپیمایی در ایران توضیح می دهد: دولت در انتهای سال گذشته تلاش کرد ارز را تک نرخی کند و البته تصمیم درستی بود چرا که ارز تک نرخی باعث ایجاد رانت در تخصیص ارز شده است. از آن سو دولت تصمیم گرفت نرخ سوخت هواپیما را آزادسازی کند که آن هم تصمیم منطقی دیگری بود، زیرا وضعیت منابع کشور به گونه‌ای نبود که روند قبلی بتواند ادامه پیدا کند اما در چند ماه اخیر، نوسانات نرخ ارز و مشکلات ناشی از کمبود منابع ارزی، مشکلات عدیده‌ای برای شرکت های هواپیمایی ایجاد کرده است که این وضعیت متفاوت از ماجرای حذف تک نرخی کردن ارز و آزادسازی قیمت سوخت است.“

او در ادامه می گوید: " در واقع دو ضربه مهلک به صنعت هوایی کشور وارد شده است. اولین ضربه اجتناب‌ناپذیر بود و می‌توانست شرکت‌ها را به مرور مجبور کند خود را با شرایط جدید وفق دهند، بنابراین منطقی بود اما ضربه دوم، اثرات بیشتری دارد و باعث شده مشکلات ایرلاین های خصوصی مضاعف شود. یکی از مهم‌ترین اثرات منفی نوسانات نرخ ارز این است که هزینه‌های عملیاتی شرکت‌ها افزایش پیدا می‌کند. افزایش هزینه‌های عملیاتی شامل مواردی مثل خرید و تأمین قطعات هواپیما، نگهداری و تعمیرات، ارسال قطعات به کشورهای خارجی، خرید قطعات از خارج، پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان، آموزش نیروی متخصص و خلبان‌ها می‌شود. به عنوان مثال، آموزش خلبان‌ها نیازمند استفاده از شبیه‌ساز است و بسیاری از آن‌ها ممکن است نیاز داشته باشند برای آموزش به خارج از کشور اعزام شوند. همه این موارد هزینه‌های عملیاتی را بالا می‌برد.“

این متخصص صنعت هوایی تاکید می کند: "شرکت‌هایی که نتوانند این هزینه‌ها را مدیریت کنند و تعادل برقرار کنند، مجبور می‌شوند کیفیت خدماتشان را کاهش دهند یا ضریب اشغال صندلی‌ها را پایین بیاورند. گاهی ممکن است شرکت ترجیح دهد هواپیما را خارج از سرویس قرار دهد، یعنی پرواز انجام نشود، چون ضررش کمتر است. در واقع وضعیت شبیه شرایط یک مغازه‌دار است که وقتی قیمت کالا خیلی بالا رفته، ترجیح می‌دهد کالا را نفروشد چون خرید مجدد برایش سخت است.“

شالفروش همچنین می گوید: "مشکل خطرناک اینجاست که وقتی شرکت‌های هواپیمایی، به ویژه شرکت‌های خصوصی که برایشان سود و منفعت اولویت دارد، به این مرحله برسند، کاهش ایمنی اتفاق می‌افتد. از آن سو وقتی شرکت های هواپیمایی نتوانند هزینه‌ها را پوشش دهند، مجبور می‌شوند نیروهای انسانی را کاهش دهند، هواپیماها زمین‌گیر شوند و کیفیت خدمات پایین بیاید. کاهش کیفیت در ادامه منجر به کاهش ایمنی می‌شود و شرکت‌ها ممکن است مجبور شوند از برخی استانداردها چشم‌پوشی کنند که بسیار مخاطره‌آمیز است.“

او می افزاید: "نکته دوم که بسیار حائز اهمیت است این است که وقتی شرکت‌ها به دلیل نوسانات نرخ ارز دچار مشکلات مالی و کاهش سود می‌شوند، فشارهای جدیدی ایجاد می‌شود. یکی از این فشارها این است که پس از کاهش خدمات و کیفیت، توجه به ایمنی کمتر می‌شود. همچنین بحث حقوق و مزایای نیروهای متخصص نیز در این شرایط دچار مشکل می‌شود و نارضایتی ایجاد می‌کند. نیروهای متخصص، از جمله مهندسان نگهداری و تأمین قطعات هواپیما، خلبان‌ها و خدمه پرواز، در این شرایط حقوق و مزایای مناسبی دریافت نمی‌کنند یا بخشی از مزایای آن‌ها کاهش می‌یابد. این موضوع به طور مستقیم بر صلاحیت پروازی و ایمنی پروازها تأثیر می‌گذارد و قطعاً در میان‌مدت و بلندمدت آثار خود را نشان خواهد داد.“

هواپیما طبقاتی شد

این کارشناس صنعت هوایی همچنین تاکید می کند: "شرکت‌ها برای جبران این فشارها معمولاً اولین اقدامی که انجام می‌دهند، افزایش قیمت بلیط است. این کار باعث ایجاد نارضایتی در میان مسافران و مردم می‌شود. البته لازم به ذکر است که در بسیاری از موارد، بیشتر مسافران هوایی کشور را مردم عادی تشکیل نمی‌دهند و بخش قابل توجهی از آن‌ها کارکنان و مسئولان دولتی هستند. بنابراین وقتی افزایش قیمت بلیط سبب شود که دسترسی مردم عادی کمتر شود و نتوانند از خدمات هوایی استفاده کنند، این صنعت از حالت عمومی و دسترس‌پذیر خود خارج می‌شود و به نوعی به حالت لوکس و طبقاتی درمی‌آید، در حالی که ماهیت آن نباید چنین باشد.“

به گفته او "این وضعیت بر ارتباطات داخلی کشور تأثیر می‌گذارد؛ یعنی ارتباطات مویرگی و شاهرگی بین شهرها، استان‌ها، شهرهای مرزی و شهرهای مهم محدود می‌شود و حتی تعاملات با کشورهای منطقه تحت تأثیر قرار می‌گیرد و چنین وضعیتی نشان‌دهنده عدم توسعه و عقبگرد در زیرساخت‌های کشور است.“

این کارشناس توضیح می دهد: "اگر به تجربه کشورهای توسعه‌یافته نگاه کنیم، آن‌ها دارای شرکت‌های هواپیمایی معتبر و کارآمد هستند که نقش مهمی در توسعه ملی و ارتباطات دارند، اما متأسفانه ما در این زمینه عقبگرد داریم.“

شالفروش در ادامه می گوید: "نکته بعدی تأثیر وضعیت ناوگان موجود است. ما همین حالا با کمبود و فرسودگی ناوگان مواجه هستیم و به سختی و با مشقت، تنها با بهره‌گیری از بالای ۸۰ درصد توانمندی نیروهای متخصص کشوری، شرکت‌ها می‌توانند ناوگان خود را سرپا نگه دارند و شرکت‌ها قادر به نوسازی یا به‌روزرسانی ناوگان خود نیستند و همین موضوع باعث می‌شود در چرخه‌ای باطل گرفتار شوند: درآمد کافی ایجاد نمی‌شود، هزینه‌ها افزایش می‌یابد، کیفیت خدمات کاهش پیدا می‌کند، ایمنی تحت تأثیر قرار می‌گیرد و نارضایتی نیروها افزایش می‌یابد. در نتیجه، هواپیماهای جدید نیز نمی‌توانند وارد چرخه عملیاتی شوند و شرکت‌ها به سمت ورشکستگی، تعطیلی و چالش‌های مالی سوق داده می‌شوند.“

شالفروش تاکید می کند: "نمونه بارز این وضعیت، شرکت هواپیمایی آسمان است. حتی شرکت هواپیمایی هما، به عنوان شرکت مادر و اصیل کشور، در حال حاضر با بیشترین مشکلات مواجه است و هیچ نهادی قادر به حل این مسائل نیست، زیرا پشتوانه حمایتی لازم وجود ندارد.“

او توضیح می دهد: "با توجه به وضعیت اقتصادی کشور و درآمدهای ناپایدار و از همه مهم‌تر شرایط اقتصادی مردم و کاهش قدرت خرید مسافران، حل مشکلات صنعت هوایی به سادگی ممکن نیست. وقتی جامعه‌ای با تورم حدود ۴۵ درصد مواجه است و بخش زیادی از مردم به تأمین نان شب خود محتاج هستند، طبیعی است که سفر هوایی در اولویت آن‌ها قرار نگیرد. در چنین شرایطی، توسعه شرکت‌های هواپیمایی و بهبود عملکرد آن‌ها تحقق نمی‌یابد.“

راه برون رفت چیست؟

این کارشناس می گوید: "بنابراین، اولین قدم برای بهبود صنعت هوایی، بهبود وضعیت کلی کشور و اقتصاد مردم است و رفع مشکلات اقتصادی، کلید حل این چرخه معیوب خواهد بود. با این حال، حتی در شرایط فعلی و با چالش‌های موجود، صنعت هواپیمایی می‌تواند با اتخاذ برخی راهکارها از مشکلات جزئی عبور کند. مهم‌ترین راهکار، مدیریت صحیح است؛ مدیریتی علمی، تخصصی و دلسوزانه، نه مدیریتی رانتی یا مبتنی بر رابطه و حواشی که در سال‌های اخیر به شدت مشاهده شده است.“

شالفروش تاکید می کند: "در ادامه باید به موضوع اصلاح ساختاری اشاره کنم. سال‌هاست که در صنعت هوایی، به ویژه در شرکت هواپیمایی هما، سازمان هواپیمایی کشوری و شرکت فرودگاه‌ها، اصلاح ساختاری لازم انجام نشده و این اصلاحات ضروری است. همان‌طور که بارها گفته‌ام، ایران ایر و هما به عنوان موتور محرک صنعت هوایی کشور هستند. هر زمان که این شرکت‌ها وضعیت خوبی داشته باشند، کل صنعت به حرکت درمی‌آید. هما با بیش از ۶۵ سال سابقه، شناخته شده در سطح جهانی است و وقتی در حرکت و نشاط باشد، همه شرکت‌ها از آن منتفع می‌شوند. بنابراین اصلاح ساختاری بسیار حیاتی است.“

به گفته این کارشناس "اصلاح ساختاری باید شامل سازمان هواپیمایی کشوری به عنوان متولی اصلی، تنظیم مقررات، بهینه‌سازی و نوسازی ناوگان باشد. همچنین گسترش همکاری‌ها و ارتباطات خارجی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و خروج از بن‌بست‌های دیپلماتیک بسیار مهم است. تجربه برجام نشان داد که وقتی روابط و دیپلماسی در اولویت قرار گیرد، چرخ اقتصاد، سرمایه‌گذاری خارجی و صنعت به حرکت درمی‌آید و صنعت هوانوردی نیز از این امر مستثنا نیست. همچنین آموزش و توسعه نیروی انسانی و افزایش بهره‌وری، پیش‌شرط موفقیت صنعت هوایی است. مادامی که این اقدامات انجام نشود، نوسانات نرخ ارز حتی اگر قابل مدیریت باشند، اثرات منفی بیشتری خواهند داشت. اگر این اصلاحات محقق نشوند، تداوم وضعیت فعلی می‌تواند به حدی بحران‌زا باشد که ناچار باشیم صنعت را رها کنیم و به دنبال راه‌حل‌های دیگر برویم."

۵ درخواست ایران در رزمایش میلان تصویب شد

اقتدار ناوگروه ۱۰۳ در مأموریت اقیانوسی

ناوگروه ۱۰۳ نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران پس از ۱۰۰ روز دریانوردی و پیمودن حدود ۱۳ هزار مایل دریایی، در منطقه سوم نیروی دریایی ارتش در کنارک پهلو گرفت.

به گزارش خبرنگار دفاعی ایرنا از ارتش؛ ناوگروه ۱۰۳، متشکل از ناو بندر مکران و ناوشکن جمهوری اسلامی ایران نقدی نیروی دریایی ارتش و ناو بالگردبر شهید مهدوی نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که از ابتدای آذرماه مأموریت خود را با هدف شرکت در رزمایش بین‌المللی «اراده برای صلح» در آفریقای جنوبی آغاز کرده بود، پس از ۱۰۰ روز و پیمایش ۱۳ هزار مایل دریایی در منطقه سوم کنارک نداجا پهلو گرفت.

ناخدا یکم عماد نژاد مریدی فرمانده ناوگروه ۱۰۳ نیروی دریایی ارتش با اشاره به حضور موفق جمهوری اسلامی ایران در این رزمایش گفت: در این رزمایش ۹ کشور حضور داشتند و با وجود برخی تلاش‌ها برای جلوگیری از مشارکت ایران، ناوگروه ۱۰۳ توانست با اجرای دیپلماسی فعال دریایی، حضوری مقتدرانه و مؤثر در منطقه داشته باشد.

وی هدف اصلی از حضور در این رزمایش را برافراشته نگه داشتن پرچم جمهوری اسلامی ایران در آب‌های بین‌المللی و انتقال پیام صلح و دوستی ملت ایران به جهانیان عنوان کرد.

فرمانده ناوگروه ۱۰۳ تأکید کرد: کارکنان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در دفاع از منافع و مرزهای آبی کشور هیچ‌گونه کوتاهی نخواهند کرد و تا پای جان از امنیت کشور دفاع می‌کنند.

وی در پایان با قدردانی از خانواده‌های کارکنان حاضر در این مأموریت گفت: صبر و حمایت خانواده‌ها نقش بسزایی در حفظ روحیه نیروها در طول مأموریت‌های طولانی‌مدت دریایی دارد و این موفقیت بدون همراهی و پشتیبانی آنان حاصل نمی‌شد.

فرمانده نیروی دریایی ارتش حضور ناوگروه ۱۰۳ در آب‌های آزاد و شرکت در رزمایش «اراده برای صلح» در آفریقای جنوبی را حامل پیامی مهم برای جهان دانست و تصریح کرد: رفتار سایر کشورها در دریا نشان‌دهنده اقتدار ناوگروه ۱۰۳ نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران بود و این موضوع حتی در تحلیل‌های خارجی نیز مورد توجه قرار گرفته است.

به گزارش خبرنگار دفاعی ایرنا از ارتش، امیر دریادار شهرام ایرانی فرمانده نیروی دریایی ارتش در آیین استقبال از ناوگروه ۱۰۳ نیروی دریایی ارتش در منطقه سوم کنارک، از تلاش‌ها و جانفشانی‌های همرزمان خود قدردانی و موفقیت‌های اخیر ناوگروه در آب‌های آزاد را تشریح کرد. وی با قدردانی از خانواده‌ها، به‌ویژه همسران، پدران و مادران کارکنان شرکت کننده در ماموریت ناوگروه ۱۰۳ نیروی دریایی گفت: موفقیت‌های به‌دست‌آمده بدون دعای خیر و صبوری خانواده‌ها ممکن نبود و حضور در این جمع وظیفه‌ای برای ادای احترام به ایثار و ازخودگذشتگی کارکنان نیروی دریایی ارتش است.

فرمانده نیروی دریایی ارتش با اشاره به شرایط منطقه‌ای اظهار داشت: نیروهای دریایی کشور طی ۴۷ سال گذشته همواره در وضعیت آماده‌باش بوده‌اند و بسیاری از مناسبت‌ها و تعطیلات را در مأموریت سپری کرده‌اند؛ شرایط امروز اگرچه ادامه همان مسیر گذشته است، اما با پیچیدگی‌های جدیدی همراه شده است.

امیردریادار ایرانی، حضور ناوگروه ۱۰۳ در آب‌های آزاد و شرکت در رزمایش «اراده برای صلح» در آفریقای جنوبی را حامل پیامی مهم برای جهان دانست و تصریح کرد: رفتار سایر کشورها در دریا نشان‌دهنده اقتدار ناوگروه ۱۰۳ نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران بود و این موضوع حتی در تحلیل‌های خارجی نیز مورد توجه قرار گرفته است.

وی همچنین با اشاره به حضور در رزمایش میلان در هند خاطرنشان کرد: جمهوری اسلامی ایران پنج پیشنهاد ارائه کرد که هر پنج پیشنهاد به تصویب رسید و در نهایت تمامی مصوبات به نفع کشور عزیزمان بود. فرمانده نیروی دریایی ارتش خطاب به جوانان حاضر در مراسم تأکید کرد: مسیر موفقیت در دو واژه «ایمان» و «صبر» خلاصه می‌شود و هرچه این دو عنصر تقویت شود، پیروزی در عرصه‌های مختلف تضمین خواهد شد. وی با اشاره به موفقیت‌های علمی فرزندان خانواده‌های نیروهای دریایی در سال‌های اخیر، این دستاوردها را نشانه تربیت سالم و فضای معنوی خانواده‌ها دانست، اما در عین حال بر ضرورت هوشیاری در برابر تهدیدات فرهنگی و رسانه‌ای تأکید کرد.

خبر

محسنی‌اژه‌ای:

تعطیلی و تخلیه زندان رجایی‌شهر یک مطالبه مردمی بود

رییس قوه قضاییه گفت: تعطیلی و تخلیه زندان رجایی‌شهر یک مطالبه مردمی بود که تحقق یافت.

به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، طی سخنانی در جلسه شورای اداری استان البرز ضمن اشاره به تعطیلی زندان رجایی‌شهر، اظهار کرد: تعطیلی و تخلیه زندان رجایی‌شهر یک مطالبه مردمی بود که تحقق یافت؛ لکن ضرورت دارد فرایند تغییر کاربری و بهبود فضای فیزیکی آن و تغییر ظاهر آن، هرچه سریع‌تر عملیاتی شود. مسئولان امر موظفند هیچگونه تعللی را در این قضیه جایز ندانند.

رئیس قوه قضائیه بیان کرد: درخصوص کلیت موضوع تصمیم گیری در مورد زندان‌های قزلحصار و شهید کچویی نیز من موافقت دارم، اما ضرورت دارد در این رابطه همه جوانب امر لحاظ شود؛ لذا شما مسئولان استانی، نقطه‌نظرات واحد خود را در این رابطه ارائه کنید؛ چنانچه شما در این زمینه به نقطه‌نظر واحد نرسیدید، نامه‌ای را ارسال کنید تا من تدابیر و تمهیدات لازم را در این خصوص اتخاذ کنم.

رئیس دستگاه قضا در رابطه با مقوله‌ی تغییرکاربری‌ها نیز گفت: در قضیه‌ی تغییر کاربری‌ها، ما با دو مسئله مواجهیم؛ یکی مرتبط با قوانین و مقررات است. در حال حاضر قوانین و مقررات ما به گونه‌ای است که بعضاً حتی کشیدن یک دیوار یا فنس را در اراضی کشاورزی به منزله تغییر کاربری قلمداد می‌کند.

موضوع دیگر، بحث تفاوت نگرش‌هاست؛ بدین معنا که نمایندگان یک استان که در آن با کمبود اراضی زراعی مواجه‌ایم، معتقدند باید هر نوع دیوارکشی و احداث بنا در محیط اراضی کشاورزی را تغییر کاربری قلمداد کرد و در مقابل، نمایندگان استان‌هایی که در آنها با ازدیاد اراضی زراعی مواجه‌ایم، معتقدند لزومی ندارد دیوارکشی و احداث بنا در اراضی کشاورزی را به منزله تغییر کاربری قلمداد کنیم؛ در اینجا سؤالی که پیش می‌آید آن است که ما می‌توانیم یک نسخه واحد را برای هر دو قِسم مورد اشاره بپیچیم؟

رئیس عدلیه افزود: در موضوع چاه‌های آب نیز این تفاوت در نگرش‌ها، محسوس است. برخی معتقدند در راستای مدیریت منابع و مصارف آب، باید نگاه سختگیرانه‌ای به برداشت آب از چاه‌ها توسط کشاورزان داشت و در مقابل، عده‌ای معتقدند نباید سختگیری کرد و لزومی ندارد با جلوگیری از برداشت آب از چاه‌ها، کشاورزی و تولید را مورد آسیب و ضربه قرار داد.

قاضی‌القضات خاطرنشان کرد: برخی این تصور را دارند که قوه قضاییه شخصاً باید متکفل همه اموری شود که در قبال آنها مسئولیت نظارتی دارد؛ این دیدگاه، ناصواب است. ما درصدد هستیم دستگاه‌های مسئول را به میدان بیاوریم و آنان را وادار کنیم که در اجرای تکالیف‌شان، تسریع و اهتمام داشته باشند؛ نه اینکه خودمان جایگزین دستگاه‌های مسئول شویم. از سویی دیگر ما در همه امور، مسئولیت سیاستگذاری نداریم؛ حتی در قبال امور قضایی و حقوقی و مسائل مرتبط با آنها، وقتی ما لایحه‌ای ارائه می‌دهیم، لزوماً همان لایحه به قانون تبدیل نمی‌شود و در مسیر دولت و مجلس با تغییراتی مواجه می‌شود؛ نمونه این قضیه در لایحه عفاف و حجاب صدق می‌کند که ما لایحه‌ای ۹ ماده‌ای به دولت ارائه دادیم و دولت آن را به ۱۵ ماده تبدیل کرد و در مجلس به ۷۰ ماده تغییر یافت و هنوز هم ابلاغ و اجرایی نشده است.

محسنی اژه‌ای اظهار کرد: اقتصاد و تولید یکی از ستون‌های اصلی کشور است؛ دشمن متمرکز شده است تا به شیوه‌های مختلف از جمله تحریم و تروریسم اقتصادی، این ستون را فروبپاشاند؛ لذا ضرورت دارد ما با تمام توان و با همت مضاعف، به تقویت بنیه اقتصادی و تولیدی کشور یاری رسانیم؛ باید توجه داشت که بسیاری از ناهنجاری‌ها و کژی‌های اجتماعی و فرهنگی، ناشی از ضعف و فترت در اقتصاد و تولید است.

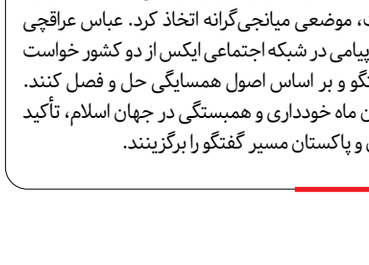

تنش ها بین دو کشور بالا گرفت

ریشه درگیری پاکستان و افغانستان

تنش میان پاکستان و افغانستان تحت حاکمیت طالبان هرگز فروکش نکرده بود، اما در اکتبر ۲۰۲۵ و پس از یک هفته درگیری خونین مرزی، دو طرف با میانجیگری قطر و ترکیه به آتش‌بسی شکننده تن دادند. با این حال، این آتش‌بس هرگز به معنای پایان اختلافات عمیق نبود.

ساعاتی پس از آنکه رسانه‌های پاکستانی از حملات هوایی ارتش این کشور به مناطقی در خاک افغانستان خبر دادند، وزیر دفاع پاکستان در اظهاراتی بی‌سابقه اعلام کرد که صبر اسلام‌آباد به پایان رسیده و دو کشور همسایه اکنون در وضعیت «جنگ آشکار» قرار گرفته‌اند.

به گزارش مهر، این اظهارات که در شبکه اجتماعی ایکس منتشر شد، تنش‌های مرزی هفته‌های اخیر را به مرحله‌ای تازه و بسیار خطرناک وارد کرد.

خواجه آصف با لحنی که نشان از تصمیم قطعی اسلام‌آباد داشت، خطاب به مقامات افغانستان گفت که دیگر مدارا معنایی ندارد و آنچه در جریان است، جنگی تمام‌عیار میان دو طرف است.

در مقابل ذبیح‌الله مجاهد سخنگوی دولت افغانستان نیز ساعاتی پیش از آن با انتشار بیانیه‌ای از آغاز «عملیات‌های تهاجمی گسترده» علیه نیروهای پاکستانی در امتداد خط فرضی دیورند خبر داده بود. این خط مرزی که قدمتی بیش از یک قرن دارد، همواره محل مناقشه میان کابل و اسلام‌آباد بوده و افغانستان هرگز آن را به رسمیت نشناخته است. اکنون این مناقشه دیرینه بهانه‌ای برای شعله‌ور شدن آتش جنگی شده است که می‌تواند کل منطقه را درگیر خود سازد.

چرا آتش جنگ شعله‌ور شد؛ ریشه‌های یک بحران عمیق

برای درک آنچه امروز در مرزهای شرقی ایران رخ می‌دهد، باید به ماه‌ها و حتی سال‌های گذشته بازگشت. تنش میان پاکستان و افغانستان تحت حاکمیت طالبان هرگز فروکش نکرده بود، اما در اکتبر ۲۰۲۵ و پس از یک هفته درگیری خونین مرزی، دو طرف با میانجیگری قطر و ترکیه به آتش‌بسی شکننده تن دادند. با این حال، این آتش‌بس هرگز به معنای پایان اختلافات عمیق نبود.

هسته اصلی مناقشه، خط فرضی دیورند است. مرزی به طول ۲۶۱۱ کیلومتر که در دوران استعمار انگلیس ترسیم شد و افغانستان همچنان آن را عامل تقسیم غیرطبیعی مناطق پشتون‌نشین می‌داند. این اختلاف تاریخی، اکنون با یک بحران امنیتی عمیق گره خورده است. اسلام‌آباد از مدت‌ها پیش طالبان افغانستان را متهم می‌کرد که به گروه‌های مسلح مخالف پاکستان، به ویژه تحریک طالبان پاکستان پناه داده است. تحریک طالبان که در سال ۲۰۰۷ ظهور کرد، اگرچه از نظر ساختاری جدا از طالبان افغانستان عمل می‌کند، اما پیوندهای عمیق ایدئولوژیک و قبیله‌ای با آن دارد.

در سال‌های اخیر، حملات مسلحانه در پاکستان به ویژه در استان‌های مرزی خیبرپختونخوا و بلوچستان رشد چشمگیری داشته است. اسلام‌آباد می‌گوید که این حملات از خاک افغانستان هدایت و تأمین می‌شود. میفتاح اسماعیل وزیر پیشین دارایی پاکستان، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت که کشورش «هیچ چیزی علیه شهروندان فقیر و شریف افغانستان ندارد»، اما این طالبان هستند که پاکستان را وارد این درگیری کرده‌اند.

تحلیلگران اما معتقدند که طالبان افغانستان نه می‌تواند و نه می‌خواهد که به طور جدی با تحریک طالبان مقابله کند.

پیرل پاندیا، تحلیلگر ارشد جنوب آسیا در پروژه داده‌های موقعیت‌های درگیری مسلحانه می‌گوید که پیوندهای پیشین میان دو گروه و نیز ترس از پیوستن نیروهای تحریک طالبان به داعش خراسان که رقیب اصلی طالبان است، باعث شده کابل در این زمینه اقدام قاطعی انجام ندهد. الیزابت ترلکلد، مدیر برنامه جنوب آسیا در مؤسسه استیمسون واشنگتن نیز معتقد است که تشدید تنش کنونی دور از انتظار نبوده، زیرا محصول ماه‌ها التهاب انباشته شده در روابط دو طرف است. به گفته او، حملات اخیر پاکستان نشان‌دهنده تغییر راهبرد اسلام‌آباد به سمت استفاده از گزینه‌های تهاجمی‌تر است.

واکنش‌های بین‌المللی؛ نگرانی و دعوت به خویشتن‌داری

در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی، نگرانی از گسترش دامنه درگیری مشهود است. هند که همواره روابط پرتنشی با پاکستان داشته در اظهاراتی حملات هوایی پاکستان به افغانستان را محکوم کرد. راندهیر جایسوال سخنگوی وزارت خارجه هند گفت که دهلی نو «حمله به خاک افغانستان که منجر به کشته شدن غیرنظامیان بی‌گناه در ماه مبارک رمضان شده را قویاً محکوم می‌کند» و این اقدام را تلاشی برای خارجی جلوه دادن شکست‌های داخلی پاکستان خواند.

ایران که با هر دو کشور همسایه بوده و از دیرباز بر حل اختلافات از راه مسالمت‌آمیز تأکید داشته است، موضعی میانجی‌گرانه اتخاذ کرد. عباس عراقچی وزیر امور خارجه ایران، با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس از دو کشور خواست تا اختلافات خود را از طریق گفتگو و بر اساس اصول همسایگی حل و فصل کنند. او با اشاره به ماه رمضان به عنوان ماه خودداری و همبستگی در جهان اسلام، تأکید کرد که شایسته است افغانستان و پاکستان مسیر گفتگو را برگزینند.